

UBND TỈNH SÓC TRĂNG
SỞ KẾ HOẠCH VÀ ĐẦU TƯ

Số: 3792/SKHĐT-ĐTTĐ

V/v báo cáo và trả lời chất vấn
tại Kỳ họp thứ 27 Hội đồng
nhân dân tỉnh

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Sóc Trăng, ngày 29 tháng 11 năm 2024

Kính gửi:

- Hội đồng nhân dân tỉnh Sóc Trăng;
- Ủy ban nhân dân tỉnh Sóc Trăng.

Căn cứ Công văn số 279/HĐND-VP ngày 29/11/2024 của Hội đồng nhân dân Sóc Trăng về việc chuẩn bị nội dung và trả lời chất vấn tại Kỳ họp thứ 27 Hội đồng nhân dân tỉnh;

Sở Kế hoạch và Đầu tư xin báo cáo và trả lời chất vấn nội dung: *“Thời gian qua, đặc biệt là năm 2024, công tác chuẩn bị đầu tư và tiến độ giải ngân vốn đầu tư công của tỉnh còn chậm; nhiều dự án phải điều chỉnh bổ sung rất nhiều lần. Giải pháp khắc phục vấn đề này trong thời gian tới”* như sau:

1. Những kết quả đạt được:

Kế hoạch đầu tư công trung hạn 5 năm 2021-2025 và hằng năm, trong đó có năm 2024 đã góp phần thực hiện đồng bộ các mục tiêu, định hướng phát triển của tỉnh Sóc Trăng theo Nghị quyết Đại hội Đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XIII, nhiệm kỳ 2021 - 2025; Nghị quyết của Hội đồng nhân dân tỉnh về kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm giai đoạn 2021 - 2025; Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2021-2025 của Ủy ban nhân dân tỉnh; Quy hoạch phát triển kinh tế - xã hội và các quy hoạch ngành, lĩnh vực đã được cấp có thẩm quyền phê duyệt. Góp phần quan trọng, tác động và thúc đẩy, thu hút các thành phần kinh tế tham gia đầu tư trên địa bàn, thúc đẩy tăng trưởng, phát triển kinh tế - xã hội nhanh, bền vững, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho người dân. Tốc độ tăng trưởng kinh tế năm 2024 ước đạt 7,07%.

Những dự án đã và đang triển khai đầu tư trong những năm qua như Đường cao tốc; Dự án Tuyến đường trục phát triển kinh tế Đông Tây tỉnh Sóc Trăng ; Đường Vành Đai I; Vành Đai II; Đường tỉnh 932, 932B, 933, 933B, 934, 936, 938, 939, 940; hệ thống các đường huyện 3, 4, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 25, 26, 36, 45, 47, 47C, 56, 57, 65, 67, 80, 82, 95,96, 97; Nâng cấp đê cửa sông Tả, Hữu Cù Lao Dung; Trường THCS và THPT dân tộc nội trú Vĩnh Châu, Trường Cao đẳng Cộng đồng, Trường cao đẳng Nghề; Xây dựng mới Trung tâm Y tế huyện Mỹ Xuyên; Cải tạo, nâng cấp và bổ sung thiết bị Bệnh viện thị xã Vĩnh Châu; Cải tạo, nâng cấp và bổ sung thiết bị Bệnh viện thị xã Ngã Năm,... tạo điều kiện thuận lợi trong vận chuyển, phát triển sản xuất, chuyển dịch cơ cấu kinh tế, việc làm, nâng cao chất lượng công tác chăm sóc và bảo vệ sức khỏe nhân dân, nâng cao

chất lượng lao động, thu hút nguồn vốn khu vực tư nhân trong và ngoài nước tham gia phát triển kinh tế - xã hội trên địa bàn.

2. Tình hình giải ngân vốn đầu tư công và điều chỉnh chủ trương đầu tư

a) Về tình hình giải ngân vốn đầu tư công (dự án cấp tỉnh quản lý)

Tổng kế hoạch vốn đầu tư công triển khai trong năm 2024 (gồm kế hoạch vốn được giao năm 2024 và kế hoạch vốn các năm trước được phép kéo dài) là 7.716.061 triệu đồng, trong đó:

- Kế hoạch vốn năm 2024 do Thủ tướng Chính phủ giao là 6.863.021 triệu đồng (bao gồm cả 208 tỷ 487 triệu đồng được Thủ tướng Chính phủ điều chỉnh giao bổ sung trong tháng 11/2024), giải ngân đạt 58,4% kế hoạch. Nếu không tính kế hoạch vốn vừa được giao bổ sung thì tỷ lệ giải ngân đạt 60,23% (trên số kế hoạch 6.654 tỷ 534 triệu đồng), tương đương mức ước bình quân chung cả nước đạt 60,43%, so với năm 2023 thấp hơn về tỷ lệ giải ngân tuy nhiên về giá trị tuyệt đối giải ngân cao hơn năm 2023 khoảng 313 tỷ đồng (cùng kỳ năm 2023 giải ngân 3.695 tỷ 222 triệu đồng, đạt 62,07%).

+ Ngân sách trung ương: 3.788 tỷ 546 triệu đồng, giải ngân 62,66%.

+ Ngân sách địa phương: 3.074 tỷ 475 triệu đồng, giải ngân 53,15%.

- Kế hoạch vốn năm 2024 tỉnh giao bổ sung: 200.918 triệu đồng, giải ngân đạt 36,54% kế hoạch.

- Kế hoạch vốn các năm trước kéo dài là 652.122 triệu đồng, giải ngân đạt 66,68% kế hoạch.

b) Về điều chỉnh chủ trương đầu tư: Tính từ đầu năm đến nay (ngày 01/12/2024), có 29 dự án thực hiện điều chỉnh chủ trương đầu tư trên tổng số 111 dự án đầu tư đang triển khai thực hiện do Hội đồng nhân dân tỉnh phê duyệt (chiếm khoảng 26,13%).

3. Hạn chế và nguyên nhân:

Công tác chuẩn bị đầu tư và tiến độ giải ngân vốn đầu tư công của tỉnh còn chậm; nhiều dự án phải điều chỉnh bổ sung rất nhiều lần như đại biểu chất vấn có thể do nhiều nguyên nhân, và thường ảnh hưởng đến kết quả giải ngân. Một số nguyên nhân chính của tình trạng này:

3.1. Về điều chỉnh chủ trương đầu tư

a) Về nguyên nhân chung: Không có định mức chi phí cho công tác lập chủ trương đầu tư dự án. Trong đầu tư công, quá trình triển khai dự án đầu tư xây dựng công trình thì công tác lập chủ trương đầu tư là khâu quan trọng nhất. Tuy nhiên, hiện nay không có định mức cho chi phí lập chủ trương đầu tư dự án nhóm B, C. Do đó, cơ quan đề xuất chủ trương đầu tư không thể thuê đơn vị tư vấn để lập chủ trương đầu tư mà chủ yếu là cơ quan đề xuất tự thực hiện, nên ảnh hưởng đến chất lượng lập báo cáo đề xuất chủ trương đầu tư dự án (khảo sát chưa chặt chẽ, thiếu thiết bị khảo sát, thiết kế sơ bộ chưa đảm bảo...).

b) Nguyên nhân cụ thể: Trong năm 2024, việc điều chỉnh chủ trương đầu tư chủ yếu từ 05 nhóm nguyên nhân sau:

- Nhóm I: Dự án dư vốn từ tiết kiệm trong đấu thầu và chi phí dự phòng không sử dụng hết. Để tăng hiệu quả của dự án, đồng thời sử dụng hết nguồn vốn giao nên chủ đầu tư xin bổ sung quy mô đầu tư, điều chỉnh chủ trương đầu tư (10 dự án/29 dự án điều chỉnh).

- Nhóm II: Do thay đổi quy chuẩn, tiêu chuẩn của ngành, nên quy mô thiết bị và hạng mục công trình không còn phù hợp với quy định của ngành nên phải điều chỉnh cho phù hợp (có 04 dự án/29 dự án điều chỉnh)

- Nhóm III: Do nhu cầu thực tế triển khai dự án, thay đổi phương án thiết kế, một số hạng mục cấp bách cần thực hiện ngay nên các địa phương đã triển khai trước từ nguồn vốn khác do đó phải cắt giảm quy mô đầu tư, đồng thời bổ sung một số hạng mục cấp thiết khác để sử dụng hết vốn dự án (có 09/29 dự án điều chỉnh)

- Nhóm IV: Do tăng chi phí giải phóng mặt bằng, tăng giá nguyên, vật liệu xây dựng, nhân công, ca máy (04 dự án/29 dự án điều chỉnh), cụ thể như sau:

- Trong giai đoạn chuẩn bị lập chủ trương đầu tư do hình dịch bệnh Covid – 19 diễn biến phức tạp, hạn chế đi lại, cơ quan lập đề xuất chủ trương đầu tư không thể tiến hành được các công việc khảo sát thực tế. Do đó, lấy định mức chi phí xây dựng của dự án tương tự để sơ bộ tổng mức đầu tư, nên có những chi phí không lường trước được, phải bổ sung nhiều công việc từ khâu thiết kế, thi công chưa được tính đúng, tính đủ vào tổng mức đầu tư, do đó nhằm đảm bảo quy mô được duyệt nên phải tăng tổng mức đầu tư dự án nên phải điều chỉnh chủ trương đầu tư.

- Chi phí giải phóng mặt bằng tăng cao, tại thời điểm lập báo cáo nghiên cứu khả thi để phê duyệt dự án, đơn giá đất và vật kiến trúc tăng cao rất nhiều lần so với thời điểm lập chủ trương đầu tư. Do đó, để đảm bảo quy mô được duyệt phải tăng tổng mức đầu tư hoặc phải cắt giảm quy mô đầu tư để không làm tăng tổng mức đầu tư nên phải thực hiện điều chỉnh chủ trương đầu tư.

- Giá nguyên, vật liệu xây dựng tăng đột biến, thay đổi lương tối thiểu vùng làm tăng giá nhân công, ca máy so với thời điểm lập chủ trương đầu tư dẫn đến tăng tổng mức đầu tư. Để triển khai dự án theo quy mô được duyệt nên phải điều chỉnh chủ trương đầu tư.

- Nhóm V: Điều chỉnh tiến độ dự án nên phải điều chỉnh chủ trương đầu tư (có 02 dự án/29 dự án điều chỉnh)

(chi tiết danh mục dự án điều chỉnh kèm theo)

b) Tiến độ giải ngân chậm

- Quy trình thủ tục phức tạp: Các thủ tục hành chính trong đầu tư công thường yêu cầu nhiều bước phê duyệt, từ việc lập chủ trương đầu tư, thẩm định, phê duyệt chủ trương đầu tư; lập dự án, thẩm định, phê duyệt dự án; lập, thẩm định, phê duyệt dự thiết kế - dự toán; lập, thẩm định, phê duyệt kế hoạch đến lựa chọn nhà thầu; Giải phóng mặt bằng; thi công và giải ngân. Quy trình này có thể

mất nhiều thời gian do yêu cầu kiểm tra, đánh giá chặt chẽ từ nhiều cơ quan khác nhau. Trong đấu thầu có thể gặp phải các vấn đề về tranh chấp, dẫn đến kéo dài thời gian lựa chọn nhà thầu. Mặt khác, các dự án có vướng mắc phải thực hiện thủ tục điều chỉnh chủ trương đầu tư, điều chỉnh dự án cũng ảnh hưởng đến tiến độ giải ngân dự án.

- Gặp vướng mắc công tác giải phóng mặt bằng dẫn đến chậm bàn giao mặt bằng cho đơn vị thi công do công tác đo vẽ, kiểm đếm, xác định nguồn gốc đất, xử lý một số trường hợp hộ dân sang nhượng giấy tay mất nhiều thời gian; người dân chưa đồng thuận về giá bồi thường và có khiếu nại; công tác quản lý quy hoạch chưa được quan tâm đúng mức; xin chủ trương chuyển đổi mục đích sử dụng đất lúa một số trường hợp phải thông qua Hội đồng nhân dân tỉnh, Thủ tướng Chính phủ... Công tác di dời hệ thống công trình hạ tầng kỹ thuật còn chậm, ảnh hưởng tiến độ triển khai thi công;

- Tình trạng thiếu đất, cát và nguyên nhiên vật liệu thi công ảnh hưởng tới tiến độ thực hiện và giải ngân công trình; nguồn cát san lấp khan hiếm đã đẩy đơn giá lên cao, dẫn đến một số nhà thầu rất khó khăn trong tìm nguồn cung cấp, đặc biệt là Dự án thành phần 4 thuộc Dự án đầu tư xây dựng đường bộ cao tốc Châu Đốc - Cần Thơ - Sóc Trăng giai đoạn 1 được phép sử dụng nguồn cát từ các mỏ cát khai thác theo cơ chế đặc thù, tuy nhiên quy trình, thủ tục khai thác còn phức tạp, mất nhiều thời gian.

- Tình trạng thiếu hụt nhân lực có năng lực: Thực hiện chủ trương tinh giản biên chế, hiện nay phòng chuyên môn của Sở làm việc trong lĩnh vực đầu tư công chỉ có 02 cán bộ quản lý và 05 chuyên viên, đôi khi không đủ nhân lực để xử lý các thủ tục phức tạp trên địa bàn tỉnh vào lúc cao điểm.

4. Giải pháp:

- Quốc hội đã thông qua Luật Đầu tư công sửa đổi tại Kỳ họp thứ 8 vừa qua, với nhiều nội dung đổi mới trong quy trình thủ tục sẽ tạo điều kiện thuận lợi trong việc đẩy nhanh tiến độ Công tác chuẩn bị đầu tư và tiến độ giải ngân vốn đầu tư công. Cụ thể như:

+ Cấp có thẩm quyền khi phê duyệt chủ trương đầu tư dự án có quyền quyết định việc tách hoặc không tách nội dung bồi thường, hỗ trợ, tái định cư, giải phóng mặt bằng thành dự án thành phần độc lập.

+ Thay đổi thẩm quyền quyết định chủ trương đầu tư dự án nhóm B, nhóm C: Luật phân cấp cho UBND các cấp quyết định chủ trương đầu tư nhóm B, nhóm C do địa phương quản lý. Đây là thay đổi lớn từ thẩm quyền của HĐND các cấp sang UBND các cấp.

Bên cạnh đó, với tinh thần đổi mới, nhằm tăng cường tính linh hoạt trong công tác điều hành, tổ chức thực hiện kế hoạch đầu tư công trung hạn, Chính phủ đang xây dựng dự thảo Luật Đấu thầu sửa đổi để trình Quốc hội xem xét. Quy trình thủ tục đầu tư công sẽ được đổi mới hơn, tạo điều kiện thuận lợi hơn trong triển khai thực hiện.

- Tập trung giải quyết công tác giải phóng mặt bằng, bồi thường, hỗ trợ tái định cư kịp thời, đúng quy định cho người dân, bảo đảm đúng pháp luật và hài hòa lợi ích của Nhà nước và người dân.

- Đào tạo và nâng cao năng lực cho cán bộ, công chức cho đội ngũ cán bộ làm việc trong lĩnh vực đầu tư công. Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin: Sử dụng phần mềm, hệ thống điện tử để theo dõi, công tác nhằm đảm bảo thủ tục nhanh chóng hơn.

Trên đây là báo cáo và trả lời chất vấn nội dung: “*Thời gian qua, đặc biệt là năm 2024, công tác chuẩn bị đầu tư và tiến độ giải ngân vốn đầu tư công của tỉnh còn chậm; nhiều dự án phải điều chỉnh bổ sung rất nhiều lần. Giải pháp khắc phục vấn đề này trong thời gian tới*”./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Lưu: VT, ĐTTĐ.

GIÁM ĐỐC

Dương Văn Ngỏảnh